

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

Test No : 4

BOOKLET NO : 238348

प्रश्नपुस्तिका

C20

एकूण प्रश्न : १००

एकूण गुण : २००

वेळ : २ दोन तास शालेय पुस्तके (६ वी ते ८ वी) इतिहास, भूगोल, सामान्य विज्ञान

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
 - (2) आपल्या परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
परीक्षा-क्रमांक									
	केंद्राची संकेताक्षरे							शेवटचा अंक	
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
 - (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1,2,3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
 - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
 - (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोडस्कर ठरेल.
 - (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
 - (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांचा गुण दिले जातील. तसेच “ उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे 25% किंवा 1/4 गुण वजा करण्यात येतील”.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिध्द करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “ परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुध्दा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

परीक्षार्थीचे स्व-आकलन

अ.क्र	विषयाचे नाव	एकूण प्रश्न	मी सोडवलेले प्रश्न	बरोबर	चुक	कोणत्या घटकावर चुकले	चुकलेल्या घटकासाठी अभ्यासाचे केलेले नियोजन

* मी अशी खात्री देतो की चुकलेल्या घटकांवरती अभ्यास करुन भविष्यात त्या चुका टाळेल.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

१) खालील विधानांतून योग्य विधाने ओळखा.

- अ) हडप्पा संस्कृतीच्या लोकांनी एकशृंगासारखे प्राणी कल्पलेले होते.
ब) मोहेंजोदडो येथे नांगरलेल्या शेताचा पुरावा मिळाला आहे.
क) लोथल येथे प्रचंड आकाराची गोदी सापडली आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ, ब योग्य
2) फक्त ब, क योग्य
3) अ, ब, क योग्य
4) फक्त अ, क योग्य

1) Identify the correct statements from the following statements.

- A) The people of Harappan culture had imagined animals like Unicorn.
B) Evidence of a ploughed field at Mohenjodaro has been found.
C) A huge dock has been found at Lothal.

Answer Options :

- 1) Only A, B correct
2) Only B, C correct
3) A, B, C correct
4) Only A, C correct

२) वैदिक संस्कृतीतील साहित्याबाबत खालील विधानांचा विचार करा.

- अ) ऋग्वेदात यज्ञात म्हटले जाणारे मंत्र व त्या मंत्रांचे स्पष्टीकरण दिले आहे.
ब) यजुर्वेदात देवांची स्तुती करणारी सुक्ते आहेत.
क) यज्ञाच्या वेळी वेदांचा वापर कसा कसा हे सांगणारे ग्रंथ म्हणजे उपनिषदे होत.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ, क अयोग्य
2) फक्त ब, क अयोग्य
3) अ, ब अयोग्य
4) फक्त अ, ब, क अयोग्य

2) Consider the following statements about literature in Vedic culture.

- A) The Rig Veda gives the mantras for Yajna and the explanation of those mantras.
B) In Yajurveda there are suktas praising gods.
C) Upanishads are the texts that explain how to use Vedas at the time of Yajna.

Answer Options :

- 1) Only A, C Incorrect
2) Only B, C Incorrect
3) A, B Incorrect
4) Only A, B, C Incorrect

३) खालीलपैकी कोणत्या ग्रंथास भारतीय संगीताचा पाया मानले जाते. ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) ऋग्वेद
2) यजुर्वेद
3) सामवेद
4) अथर्ववेद

3) Which of the following texts is considered as the foundation of Indian music?

Answer Options :

- 1) Rigveda
2) Yajurveda
3) Samaveda
4) Atharvaveda

४) योग्य जोडया जुळवा.

वैदिक नाव

प्रचलित नाव

अ) यव

1) तांदूळ

ब) गोधूम

2) सातू

क) व्रीही

3) गहू

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क
1)	1	2	3
2)	2	3	1
3)	3	1	2
4)	2	1	3

4) Match the following pairs.

Vedic name

Nickname

A) Yav

1) Rice

B) Godhum

2) Barley

C) Vrihi

3) Wheat

Answer Options:

	A	B	C
1)	1	2	3
2)	2	3	1
3)	3	1	2
4)	2	1	3

५) खालील विधानातून योग्य विधाने ओळखा.

अ) ग्रामवसाहतीच्या प्रमुखास विश्पती संबोधत असत.

ब) करवसुली करण्यासाठी नेमलेल्या अधिकाऱ्यास भागदूग असे म्हणत असत.

क) जनपदांमध्ये चर्चेच्या सभागृहास 'संथागार' म्हणत असत.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ, क योग्य

2) फक्त ब, क योग्य

3) फक्त अ, ब योग्य

4) अ, ब, क योग्य

5) Identify the correct statement from the following statement.

A) Vishpati is used to address the head of the village colony head.

B) The officer appointed to collect the tax was called Bhagdudg.

C) In Janapada discussion halls are called as 'Santhagars'.

Answer Options :

1) Only A, C correct

2) Only B, C correct

3) Only A, B correct

4) A, B, C correct

६) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) राजाला राज्यकारभारात मार्गदर्शन करण्यासाठी सभा, समिती विदथ, जन अशा चार संस्था होत्या.
- ब) सभा व समिती यांमध्ये स्त्रीयांचा ही समावेश होता.
- क) जेष्ठ व्यक्तींच्या मंडळास समिती असे संबोधत असत.
- ड) लोकांच्या सर्वसाधारण बैठकिस सभा असे संबोधत असत.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ, क, ड अयोग्य
- 2) फक्त अ, ब, ड अयोग्य
- 3) फक्त ब, क, ड योग्य
- 4) फक्त अ, ब, क अयोग्य

6) Choose the right option considering the following statements.

- A) There were four bodies like Sabha, Samiti, Vidath, Jan to guide the king in his administration.
- B) The sabha and samiti included women.
- C) The committee of senior persons was called as Samiti.
- D) General meetings of the people were called as sabha.

Answer Options :

- 1) Only A, C, D incorrect
- 2) Only A, B, D incorrect
- 3) Only B, C, D correct
- 4) Only A, B, C incorrect

७)

- अ) जैन तीर्थकरांच्या सभांना अर्धमागधी भाषेत समवसरण असे म्हणत असत.
- ब) गौतम बुद्धांनी दुःख दूर करण्यासाठी अष्टांगिक मार्ग सांगितला आहे.
- क) बौद्ध धर्मात स्त्रियांचा स्वतंत्र संघ होता.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ, ब योग्य
- 2) फक्त ब, क योग्य
- 3) फक्त अ, क योग्य
- 4) अ, ब, क योग्य

7)

- A) Meetings of Jain Tirthankaras were called as sabhavasaran in Ardhamagadhi language.
- B) Gautama Buddha has stated the eightfold way to remove sorrow.
- C) In Buddhism there was an independent association for women.

Answer Options :

- 1) Only A, B correct
- 2) Only B, C correct
- 3) Only A, C correct
- 4) A, B, C correct

८) योग्य जोड्या जुळवा.

महाजनपदे	राजधानी
अ) कोसल	i) उज्जयिनी
ब) अंबती	ii) राजगृह
क) वत्स्य	iii) श्रावस्ती.
ड) मगध	iv) कौशांबी

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	4	1	3	2
2)	3	2	4	1
3)	1	3	4	2
4)	2	4	1	3

8) Match the following pairs.

Mahajanapadas

Capital

A) Kosal

i) Ujjaini

B) Avanti

ii) Rajgriha

C) Vatsya

iii) Shravasti.

D) Magadha

iv) Kaushambi

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	4	1	3	2
2)	3	2	4	1
3)	1	3	4	2
4)	2	4	1	3

लक्ष्म करीयर अकॅडमी

९)

Where Imagination Meets Reality....!!

अ) कनिष्काच्या काळात बौद्ध धर्माची चौथी परिषद भरविण्यात आली.

ब) फाहियान हा प्रवासी दुसऱ्या चंद्रगुप्ताच्या काळात भारतात आला होता.

क) कुशाण राजांनी भारतात सोन्याची नाणी पाडली. ज्यांवर गौतम बुद्ध व भारतीय देवदेवतांच्या प्रतिमा होत्या.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब योग्य

2) फक्त ब व क योग्य

3) फक्त क व ड योग्य

4) वरीलपैकी सर्व योग्य

9)

A) The fourth council of Buddhism was convened during the reign of Kanishka.

B) Fahian was a traveler who came to India during the reign of Chandragupta II.

C) The Kushan kings minted gold coins in India. On which were images of Gautama Buddha and Indian deities.

Answer Options :

1) Only A and B are correct

2) Only B and C are correct

3) Only C and D are correct

4) All of the above are correct

१०) योग्य जोडया जुळवा.

ग्रंथ	रचनाकार
अ) कुमारसंभव	i) भास
ब) पंचतंत्र	ii) सिद्ध नागार्जुन
क) रसरत्नाकर	iii) विष्णुशर्मा
ड) स्वप्नवासवदत्त	iv) कालिदास

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	iv	iii	ii	i
2)	iii	ii	iv	i
3)	ii	i	iii	iv
4)	i	ii	iii	iv

10) Match the following pairs.

Texts	Creator
A) Kumarasambhav	i) Bhasa
B) Panchatantra	ii) Siddha Nagarjuna
C) Rasaratnakar	iii) Vishnu Sharma
D) Swapnavasavadatta	iv) Kalidasa

Answer Options :

Where Imagination Meets Reality...!!

A	B	C	D
1) iv	iii	ii	i
2) iii	ii	iv	i
3) ii	i	iii	iv
4) i	ii	iii	iv

११) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) राष्ट्रकुट राजा कृष्ण पहिला याने जगप्रसिद्ध कैलास मंदिर खोदवले.
 ब) पल्लव राजांच्या काळात महाबलीपूरम येथील रथमंदिरे खोदली गेले.
 क) वाकाटक राजाचा मंत्री वराहदेव याने अजिंठा येथील १६ क्रमांकाचे लेणे खोदविले होते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
 2) फक्त ब व क योग्य
 3) फक्त अ व क योग्य
 4) अ, ब, क योग्य

11) Choose the right option considering the following statements.

- A) Rashtrakuta king Krishna I excavated the world famous Kailas temple.
 B) Chariot temples at Mahabalipuram were excavated during the reign of the Pallava kings.
 C) Cave No. 16 at Ajanta was excavated by Varahdev, Minister of Wakataka King.

Answer Options :

1) Only A and B are correct	2) Only B and C are correct
3) Only A and C are correct	4) A, B, C are correct

१२) खालील विधानांतून योग्य विधाने ओळखा.

- अ) गौतम बुद्धांचा समकालीन वैद्य जीवक नालंदा विद्यापीठात शिकत होता.
 ब) धर्मपाल नावाच्या राजाने नालंदा विद्यापीठाची स्थापना केली.
 क) नालंदा विद्यापीठाच्या प्रवेशद्वाराजवळ विद्यार्थ्यांना परिक्षा द्यावी लागे.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व क योग्य	2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त क योग्य	4) अ, ब, क योग्य

12) Identify the correct statements from the following statements.

- A) Gautam Buddha's contemporary physician Jivak was studying at Nalanda Vidyapeeth.
 B) Nalanda Vidyapeeth was established by a king named Dharmapal.
 C) Students had to take exams near the entrance of Nalanda University.

Answer Options :

1) Only A and C is correct	2) Only B and C is correct
3) Only C correct	4) A, B, C correct

१३) योग्य जोड्या जुळवा.

शाही	ठिकाणे
अ) इमादशाही	i) अहमदनगर
ब) आदिलशाही	ii) वऱ्हाड
क) निजामशाही	iii) गोवळकोंडा
ड) कुतुबशाही	iv) विजापूर

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	ii	i	iii	iv
2)	iii	i	iv	ii
3)	iv	iii	ii	i
4)	i	ii	iii	iv

13) Match the following pair.

Imperial

- A) Imadshah
 B) Adilshahi
 C) Nizamshahi
 D) Qutbshahi

Places

- i) Ahmednagar
 ii) Varhad
 iii) Govalkonda
 iv) Bijapur

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	ii	i	iii	iv
2)	iii	i	iv	ii
3)	iv	iii	ii	i
4)	i	ii	iii	iv

१४) योग्य विधाने ओळखा.

अ) संत नरसी मेहता यांना गुजराती भाषेचे आदयकवी मानतात.

ब) मुस्लिम संत रसखान यांनी कृष्णभक्तीवर आधारित गीते लिहीली.

क) संत बसवेश्वरांनी कन्नड भाषेतून आपली शिकवण दिली मात्र त्यांच्या अनुयायांनी मराठीतही रचना केल्या.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब योग्य

2) फक्त ब व क योग्य

3) फक्त अ व क योग्य

4) अ, ब, क योग्य

14) Identify the correct statements.

A) Saint Narsi Mehta is considered as the first poet of Gujarati language.

B) Muslim saint Raskhan wrote songs based on devotion to Krishna.

C) Saint Basaveshwar gave his teachings in Kannada language but his followers also composed in Marathi.

Answer Options :

1) Only A and B are correct

2) Only B and C are correct

3) Only A and C are correct

4) A, B, C are correct

१५)

अ) संत एकनाथांनी भावार्थ रामायण हा ग्रंथ लिहीला.

ब) गावात जमा झालेल्या महसूलाची नोंद ठेवण्याचे काम कुलकर्णीचे होते.

क) महाजन हे पेठेचे वतनदार कारभारी असत.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब योग्य

2) फक्त ब व क योग्य

3) फक्त ब योग्य

4) अ, ब, क योग्य

15)

A) Saint Eknath wrote the book Bhavartha Ramayana.

B) It was Kulkarni's job to keep a record of the revenue collected at the village.

C) Mahajan was the vatandar karbhari of Pethe.

Answer Options :

1) Only A and B are correct

2) Only B and C are correct

3) Only B correct

4) A, B, C correct

१३) योग्य जोड्या लावा.

पद	कार्य
अ) मंत्री	i) सरकारी आज्ञापत्रे तयार करणे.
ब) सचिव	ii) परराज्यांशी संबंध ठेवणे.
क) सुमंत	iii) पत्रव्यवहार सांभाळणे.
ड) पंडीतराव	iv) धार्मिक व्यवहार सांभाळणे.

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	i	ii	iii	iv
2)	ii	iii	i	iv
3)	iii	i	ii	iv
4)	iv	i	ii	iii

16) Match the following pair.

Post

- A) Minister
- B) Secretary
- C) Sumant
- D) Panditrao

Work

- i) Preparation of Government Orders
- ii) Liaison with foreign countries
- iii) Handling correspondence.
- iv) To handle religious affairs.

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	i	ii	iii	iv
2)	ii	iii	i	iv
3)	iii	i	ii	iv
4)	iv	i	ii	iii

१७) शिवाजी महाराजांच्या काळातील सैन्यव्यवस्थेबाबत खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ) शिलेदारास सरकारकडून घोडा व हत्यारे दिली जात.
- ब) बारगिरास स्वतःचा घोडा व स्वतःची हत्यारे बाळगावी लागे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ योग्य
- 2) फक्त ब योग्य
- 3) अ व ब योग्य
- 4) अ व ब अयोग्य

17) Consider the following statements about the military system in the time of Shivaji Maharaj.

- A) Horses and weapons were given to Shiledar by the government.
- B) Bargiras had to carry his own horse and his own weapons.

Answer Options :

- 1) Only A Correct
- 2) Only B correct
- 3) A and B correct
- 4) A and B incorrect

१८) खालील विधानांचा विचार करून योग्य विधाने ओळखा.

- अ) ग्वालियारच्या शिंद्यांनी डिवॉईन या फ्रेंच लष्करी तज्ञाचा मार्गदर्शनाखाली आपली फौज प्रशिक्षित केली.
ब) महादजी शिंदे यांना मुघल सम्राटाने 'वकिल इ मुल्तक' हे पद बहाल केले.
क) आष्टीच्या लढाईत इंग्रजांनी मराठ्यांचा पराभव केला व मराठ्यांची सत्ता संपुष्टात आली.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य
4) अ, ब, क योग्य

18) Identify the correct statements by considering the following statements.

- A) The Shides of Gwalior trained their army under the guidance of a French military expert named Divine.
B) Mahadji Shinde was given the post of Vakil E Multak by the Mughal Emperor.
C) The British defeated the Marathas in the battle of Ashti and the power of the Marathas was confiscated.

Answer Options :

- 1) Only A and B are Correct
2) Only B and C are Correct
3) Only A and C are Correct
4) A, B, C are Correct

१९) खालील विधानांचा विचार करा.

- अ) १७७३ च्या रेग्युलेटिंग ॲक्ट नुसार बंगाल गव्हर्नरला गव्हर्नर जनरल हा हुद्दा देण्यात आला.
ब) गव्हर्नर जनरलला मुंबई, मद्रास प्रांतावर नियंत्रण ठेवण्याचा अधिकार मिळाला.
क) १७७३ च्या कायद्याने कंपनीच्या भारतातील काराभारावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कायमस्वरूपी नियामक मंडळ स्थापन करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य
4) अ, ब, क योग्य

19) Consider the following statements.

- A) According to the Regulating Act of 1773, the post of Governor General was conferred on the Governor of Bengal.
B) Governor general got the right to control the province of Mumbai, Madras.
C) The Act of 1773 established a permanent Board of Governors to control the operations of the Company in India.

Answer Options :

- 1) Only A and B are Correct
2) Only B and C are Correct
3) Only A and C are Correct
4) A, B, C are Correct

२०)

- अ) लॉर्ड कॉर्नवॉलिसने कंपनीच्या अधिकाऱ्यांनी खाजगी व्यापार करू नये असा नियम केला.
ब) लॉर्ड मेकॉलेच्या नेतृत्वाखालील विधीसमितीने कायद्याची संहिता निर्माण केली.
क) इंग्रजांनी कायद्यासमोर सर्व समान हे तत्त्व रुढ केले.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
3) फक्त अ व क योग्य

- 2) फक्त ब व क योग्य
4) अ, ब, क योग्य

20)

- A) Lord Cornwallis ruled that company officials should not conduct private business.
B) The Legislative Committee headed by Lord Macaulay drafted the Code of Law.
C) The British made it all the same before the law.

Answer Options :

- 1) Only A and B are Correct
3) Only A and C are Correct

- 2) Only B and C are Correct
4) A, B, C are Correct

२१)

- अ) राजा राममोहन रॉय यांनी कोलकाता येथे हिंदू कॉलेजची स्थापना केली.
ब) परमहंस सभेच्या काही सदस्यांनी प्रार्थना सभेची स्थापना केली.
क) प्रार्थना सभेने 'वेदांकडे परत चला' हा संदेश दिला.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व क योग्य
3) अ, ब, क योग्य

- 2) फक्त अ व ब योग्य
4) फक्त ब, क योग्य

21)

- A) Raja Rammohan Roy established Hindu College at Kolkata.
B) Some members of Paramhans Sabha formed a prarthana sabha.
C) At the prayer meeting, he gave the message 'Go back to Vedas'.

Answer Options :

- 1) Only A and C are Correct
3) A, B, C correct

- 2) Only A and B are Correct
4) Only B, C correct

२२) योग्य जोड्या जुळवा.

व्यक्ती	संस्था / ग्रंथ
अ) पंडीता रमाबाई	i) सेवासदन
ब) रमाबाई रानडे	ii) शारदाश्रम
क) ताराबाई शिंदे	iii) स्त्री-पुरुष तुलना

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क
1)	i	ii	iii
2)	ii	i	iii
3)	iii	ii	i
4)	ii	iii	i

22) Match the following pairs.

Person	Institution / Text
A) Pandita Ramabai	i) Sevasadan
B) Ramabai Ranade	ii) Shardashram
C) Tarabai Shinde	iii) Male-female comparison

Answer Options :

	A	B	C
1)	i	ii	iii
2)	ii	i	iii
3)	iii	ii	i
4)	ii	iii	i

२३)

- अ) रमाबाई रानडे यांनी स्त्रीयांना मतदानाचा अधिकार मिळावा अशी सरकारकडे मागणी केली.
ब) महर्षी धोंडो कर्वे यांनी अनाथ बालिकाश्रम सुरु करून विधवा, परित्यक्ता यांना स्वतःच्या पायावर उभे राहता यावे यासाठी पहिले महिला विद्यापीठ स्थापना केली.
क) विठ्ठल रामजी शिंदे यांनी मुंबईत देवदासी प्रथे विरुद्ध परिषद भरवली.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य
4) अ, ब, क योग्य

23)

- A) Ramabai Ranade demanded from the government that women should get the right to vote.
B) Maharshi Dhondo Karve started an orphanage and established the first women's university for widows and abandoned people to be able to stand on their own feet.
C) Vitthal Ramji Shinde convened a conference against Devdasi Prayer in Mumbai.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct
2) Only B and C are correct
3) Only A and C are correct
4) A, B, C are correct

२४) पुढीलपैकी अयोग्य विधाने ओळखा.

- अ) बौद्ध धर्माची तिसरी परिषद सम्राट अशोकाने पाटलीपुत्र येथे भरवली होती.
ब) सम्राट अशोकाचे शिलालेख ब्राम्ही लिपित आहेत.
क) जैन परंपरेनुसार सम्राट चंद्रगुप्त मौर्याने जैन धर्माचा स्वीकार केला होता.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ
2) फक्त ब
3) फक्त क
4) वरीलपैकी एकही नाही.

24) Identify the following incorrect statements.

- A) The third council of Buddhism was convened by Emperor Ashoka at Pataliputra.
- B) The inscriptions of Emperor Ashoka are inscribed in Brahmi.
- C) According to Jain tradition, Samrat Chandragupta Maurya had accepted Jainism.

Answer Options :

- 1) Only A
- 2) Only B
- 3) Only C
- 4) None of the above.

२५) पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) समुद्रगुप्त राजा वीणावादणात प्रविण होता.
- ब) चंद्रगुप्ताचा पराक्रम व विजय यांचे वर्णन प्रयागप्रशस्ती म्हणून ओळखले जाते.
- क) फाहियान हा चीनी प्रवासी दुसऱ्या चंद्रगुप्ताच्या काळात भारतात आला होता.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ अयोग्य
- 2) फक्त ब अयोग्य
- 3) फक्त क अयोग्य
- 4) वरीलपैकी सर्व योग्य

25) Consider the following statements.

- A) Samudragupta Raja was proficient in harp playing.
- B) The description of Chandragupta's prowess and victory is known as Prayagprasasti.
- C) Fahian was a Chinese traveler who came to India during the reign of Chandragupta II.

Answer Options :

- 1) Only A incorrect
- 2) Only B incorrect
- 3) Only C is incorrect
- 4) All of the above are correct

२६) अखिल भारतीय किसान सभा खालीलपैकी कोणाच्या पुढाकाराने स्थापन झाली होती ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) बाबा रामचंद्र
- 2) प्रो. एन. जी. रंगा
- 3) श्रीपाद अमृत डांगे
- 4) नारायण मेघाजी लोखंडे

26) Akhil Bharatiya Kisan Sabha was formed on the initiative of which of the following ?

Answer Options :

- 1) Baba Ramchandra
- 2) Prof. N. G. Ranga
- 3) Shripad Amrit Dange
- 4) Narayan Meghaji Lokhande

२७) खालीलपैकी कोणी 'एशियाटिक सोसायटी ऑफ बॅंगाल' ची स्थापना केली ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) नानाभाई दावर
- 2) लॉर्ड मेकॉले
- 3) लॉर्ड विल्यम बेंटिंग
- 4) सर विल्यम जोन्स

27) Which of the following founded the Asiatic Society of Bengal?

Answer Options :

- 1) Nanabhai Davar
- 2) Lord Macaulay
- 3) Lord William Benting
- 4) Sir William Jones

२८) १९२० साली भरलेल्या राष्ट्रीय काँग्रेसच्या अधिवेशनाबाबत पुढील विधाने विचारात घ्या.

अ) हे अधिवेशन नागपूर येथे भरले होते.

ब) या अधिवेशनात मोतीलाल नेहरू यांनी मांडलेला असहकार आंदोलनाचा ठराव मंजूर करण्यात आला.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ योग्य

2) फक्त ब योग्य

3) अ व ब योग्य

4) अ व ब अयोग्य

28) Consider the following statements regarding the convention of the National Congress held in 1920.

A) The convention was held at Nagpur.

B) The resolution of non-cooperation movement tabled by Motilal Nehru was approved in this convention.

Answer Options :

1) Only A correct

2) Only B correct

3) A and B correct

4) A and B incorrect

२९) नेहरू अहवालात खालील पैकी कोणत्या शिफारशीचा समावेश नव्हता ?

पर्यायी उत्तरे :

1) भारतात वसाहतीचे स्वराज्य स्थापन करण्यात यावे.

2) प्रौढ मतदान पद्धती लागू करण्यात यावी.

3) भाषावार प्रांतरचना करण्यात यावी.

4) वरील सर्व तरतुदीचा समावेश होता.

29) Which of the following recommendations was not included in the Nehru Report?

Answer Options :

1) Colonial Swarajya should be established in India.

2) Adult voting system should be implemented.

3) Linguistic regionalization should be done.

4) All the above provisions were included.

३०) खालील विधानांचा विचार करा व योग्य पर्याय निवडा.

अ) भारताच्या स्वातंत्र्यासाठी सशस्त्र लढा देता यावा या उद्देशाने सुभाषचंद्र बोसांनी आझाद हिंद सेनेची स्थापना केली.

ब) श्यामजी कृष्ण वर्मा यांच्या इंडीया हाऊस तर्फे भारतीय तरुणांना इंग्लंडमध्ये उच्च शिक्षण घेण्यासाठी शिष्यवृत्ती दिली जात असे.

क) रखमाबाई सावे या भारतात वैद्यकीय सेवा देणाऱ्या पहिल्या डॉक्टर होत्या.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ अयोग्य

2) फक्त ब अयोग्य

3) फक्त क अयोग्य

4) वरीलपैकी सर्व योग्य

30) Consider the following statements and choose the correct option.

A) The Azad Hind Sena was formed by Subhash Chandra Bose with the objective of waging an armed struggle for India's independence.

B) Shyamji Krishna Verma's India House used to give scholarships to Indian youth to

pursue higher studies in England.

C) Rakhmabai Save was the first doctor to provide medical services in India.

Answer Options :

1) Only A is incorrect	2) Only B is incorrect
3) Only C is incorrect	4) All of the above are correct

३१)

- अ) विषुववृत्तास बृहत्तम असेही म्हणतात.
ब) विषुववृत्ताच्या उत्तरेकडे व दक्षिणेकडे अक्षवृत्त आकाराने मोठे मोठे मोठे होत जाते.
क) सर्व रेखावृत्ते आकाराने सारखीच असतात.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब योग्य	2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य	4) अ, ब, क योग्य

31)

- A) The equator is also called the great circle.
B) To the north and south of the equator, the latitude grows larger in size.
C) All longitudes are the same in size.

Answer Options :

1) Only A and B are correct	2) Only B and C are correct
3) Only A and C are correct	4) A, B, C are correct

३२)

- अ) दोन रेखावृत्तांतील अंतर सर्वत्र सारखेच असते.
ब) कर्कवृत्ते व मकरवृत्तादरम्यानच्या सर्व ठिकाणी सूर्यकिरणे सदैव लंबरूप पडतात.
क) दोन रेखावृत्तांतील विषुववृत्तांवरील अंतर १११ किमी असते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व क योग्य	2) फक्त अ व ब योग्य
3) फक्त ब व क योग्य	4) फक्त अ व क अयोग्य

32)

- A) The distance between two longitudes is the same everywhere.
B) Sun rays always fall perpendicular to all the places between tropic of Cancer and tropic of Capricorn.
C) The distance between the two longitudes at the equator is 111 km.

Answer Options :

1) Only A and C are correct	2) Only A and B are correct
3) Only B and C are correct	4) Only A and C are incorrect

३३) आंतरराष्ट्रीय वारंषा म्हणजे कोणते रेखावृत्त म्हणता येईल?

पर्यायी उत्तरे :

1) 0°	2) 180°	3) $66^{\circ} 33'$ पूर्व	4) $66^{\circ} 33'$ पश्चिम

33) What is the International date Line?

Answer Options :

- 1) 0 ° 2) 180 ° 3) 66 ° 33 'East 4) 66 ° 33' West

३४) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) पृथ्वीच्या पृष्ठभागासमूह वायुदाब कमी असतो.
ब) जास्त तापमानास हवेत जास्त आर्द्रता असते.
क) वायुदाबामुळे वातावरणात क्षितीज समांतर बदल घडून येतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ अयोग्य 2) फक्त अ व ब अयोग्य
3) फक्त ब अयोग्य 4) फक्त क अयोग्य

34) Choose the correct option considering the following statements.

- A) The air pressure near the surface of the earth is low.
B) High temperature causes high humidity in the air.
C) Atmospheric pressure causes horizontal changes in the atmosphere.

Answer Options :

- 1) Only A is incorrect 2) Only A and B are incorrect
3) Only B incorrect 4) Only C incorrect

३५)

- अ) सूर्यापासून पृथ्वीला मिळणाऱ्या उष्णतेचे वितरण असमान आहे.
ब) पृथ्वीवर निर्माण होणाऱ्या वायुदाब पट्ट्यामुळे वारे निर्माण होतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ योग्य 2) फक्त ब योग्य
3) अ व ब योग्य 4) अ व ब अयोग्य

35)

- A) Heat distribution received from sun is uneven.
B) Wind are created on earth by pressure belts.

Answer Options :

- 1) Only A correct 2) Only B correct
3) A and B correct 4) A and B incorrect

३६)

- अ) किनारी भागात दिवसा व रात्रीच्या तापमानातील फरक जास्त असतो.
ब) उत्तर गोलार्धातील समताप रेषा एकमेकांना समांतर आहेत.
क) दक्षिण ध्रुव कर्कवृत्तापर्यंत समताप रेषांतील अंतर जवळजवळ समान आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब अयोग्य 2) फक्त ब व क अयोग्य
3) फक्त अ व क अयोग्य 4) वरीलपैकी सर्व अयोग्य

36)

- A) The difference between day and night temperature is more in coastal areas.
B) The isosceles lines of the Northern Hemisphere are parallel to each other.
C) The distance between the isosceles lines to the South Pole is almost equal.

Answer Options :

- 1) Only A and B are incorrect
2) Only B and C are incorrect
3) Only A and C are incorrect
4) All of the above are incorrect

३७) खालील महासागरांना क्षेत्रफळानुसार उतरत्या क्रमाने लावा.

- अ) अटलांटिक महासागर
ब) पॅसिफिक महासागर
क) हिंदी महासागर
ड) दक्षिण महासागर

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, ब, क, ड
2) ब, अ, क, ड
3) क, ब, अ, ड
4) ब, क, अ, ड

37) Arrange the following oceans in descending order according to area.

- A) Atlantic Ocean
B) Pacific Ocean
C) Indian Ocean
D) South Ocean

Answer Options :

- 1) A, B, C, D
2) B, A, C, D
3) C, B, A, D
4) B, C, A, D

३८) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) महासागरीय प्रवाह जागतिक तापमानाचे नियंत्रक म्हणून कार्य करतात.
ब) अग्निजन्य खडकांत प्लिस्टोसिन युगातील जीवाश्म आढळतात.
क) स्तरीत खडक वजनाला हलके व ठिसुळ असतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य
4) फक्त क योग्य

38) Choose the right correct considering the following statements.

- A) Ocean currents act as regulators of global temperature.
B) Pleistocene fossils are found in igneous rocks.
C) Sedimentary rocks are light in weight and brittle.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct
2) Only B and C are correct
3) Only A and C are correct
4) Only C correct

३९)

- अ) रुपांतरित खडकांत एकसंघ स्वरूपात जीवाश्म आढळतात.
ब) रुपांतरित खडक अग्नीजन्य खडकांप्रमाणेच वजनाला जड व कठीण असतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ योग्य
2) फक्त ब योग्य
3) अ व ब योग्य
4) अ व ब अयोग्य

39)

- A) Fossils are found in metamorphic rocks in monolithic form.
B) Metamorphic rocks are as heavy and hard to weigh as igneous rocks.

Answer Options :

- 1) Only A correct
2) Only B correct
3) A and B correct
4) A and B incorrect

४०) योग्य जोडया लावा.

मुळ खडक

रुपांतरित खडक

अ) बेसाल्ट	i) संगमरवर
ब) पंकाश्म(शेल)	ii) नीस
क) चुनखडक	iii) ऑम्फिबोलाईट
ड) ग्रॅनाईट	iv) स्लेट

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	iii	ii	iv	i
2)	iv	i	ii	iii
3)	iii	iv	i	ii
4)	i	ii	iv	iii

लक्ष्म करीयर अकॅडमी

40) Match the following pairs.

Where Imagination Meets Reality...!!

Native rock

Metamorphic rock

A) Basalt	i) Marble
B) Pankashma (shell)	ii) Nice
C) Limestone	iii) Amphibolite
D) Granite	iv) Slate

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	iii	ii	iv	i
2)	iv	i	ii	iii
3)	iii	iv	i	ii
4)	i	ii	iv	iii

४१)

- अ) पृथ्वीच्या अंतर्भागात दर ४२ मी. ला 1^0 से. ने तापमान वाढत जाते.
ब) चंद्राची परिभ्रमण कक्षा पृथ्वीच्या परिभ्रमण कक्षेशी 5^0 चा कोन करते.
क) जेव्हा एखादी गोष्ट चंद्राच्या मागे लुप्त होते त्यास पिधान असे म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
3) फक्त अ व क योग्य

- 2) फक्त ब व क योग्य
4) वरीलपैकी सर्व योग्य

41)

- A) At every 42 m in the interior of the earth temperatures rises by 1°C .
B) The orbit of the Moon makes an angle of 5° with the orbit of the Earth.
C) When something disappears behind the moon it is called Pidhan.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct
3) Only A and C are correct

- 2) Only B and C are correct
4) All of the above are correct

४२) खालील विधानांतून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) प्रत्येक अमावस्येला सूर्यग्रहण होते.
ब) चंद्रग्रहण पौर्णिमेलाच होते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ योग्य
3) अ व ब योग्य

- 2) फक्त ब योग्य
4) अ व ब अयोग्य

42) Choose the correct option from the following statements.

- A) Solar eclipse occurs every new moon.
B) Lunar eclipse occurs on the full moon.

Answer Options :

- 1) Only A correct
3) A and B are correct

- 2) Only B correct
4) A and B are incorrect

४३) खालील विधानांतून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) चंद्र , पृथ्वी, सूर्य यांच्या सापेक्ष स्थितीमुळे भरती ओहोटी घडून येते.
ब) सर्वसाधारणपणे अष्टमीच्या दिवशी नेहमीपेक्षा लहान भरती असते.
क) भरती - ओहोटीची कक्षा किनारी भागात जास्त असते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
3) फक्त अ व क योग्य

- 2) फक्त ब व क योग्य
4) वरीलपैकी सर्व योग्य

43) Choose the correct option from the following statements.

- A) Tides are caused by the relative position of the Moon, Earth and Sun.
B) Generally on Ashtami day there is low high tide than usual.
C) High tide - low tide range is higher in coastal areas.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct
3) Only A and C are correct

- 2) Only B and C are correct
4) All of the above are correct

४४) भारतातील सर्वात मोठी भरती - ओहोटी कक्षा खालीलपैकी कोठे आहे?

पर्यायी उत्तरे :

1) कोईम्बतूर (तामिळनाडू)	2) पोरबंदर (गुजरात)
3) तिरुवनंतपुरम (केरळ)	4) कणकवली (सिंधूदूर्ग)

44) Which of the following is the largest tidal range in India?

Answer Options :

1) Coimbatore (Tamil Nadu)	2) Porbandar (Gujarat)
3) Thiruvananthapuram (Kerala)	4) Kankavali (Sidhudurg)

४५) पुढीलपैकी योग्य विधाने ओळखा.

- अ) २१ जून ते २२ डिसेंबर या काळात सूर्याचे दक्षिणायन होते.
ब) २२ डिसेंबर ते २१ जून या काळात सूर्याचे उत्तरायण होते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब योग्य	2) फक्त अ योग्य
3) फक्त ब योग्य	4) अ व ब अयोग्य

45) Identify the correct statements from the following.

- A) The sun moves to southern declination from 21st June to 22nd December.
B) The sun moves to northern declination from 22nd December to 21st June.

Answer Options :

1) Only A and B correct	2) Only A is correct
3) Only B correct	4) A and B are incorrect

४६) पुढील वर्णनावरून प्रदेश ओळखा.

- अ) उन्हाळ्यातील तापमान सुमारे 15° ते 20°C असते.
ब) हिवाळ्यातील तापमान 0°C पेक्षा कमी असते.
क) येथे उन्हाळ्यात पाऊस पडतो व हिवाळ्यात हिमवृष्टी होते.

पर्यायी उत्तरे :

1) टुंड्रा प्रदेश	2) गवताळ प्रदेश
3) तैगा प्रदेश	4) विषुववृत्तीय प्रदेश

46) Identify the region from the following description.

- A) Summer temperature is around 15°C to 20°C .
B) Winter temperature is less than 0°C .
C) It rains here in summer and snows in winter.

Answer Options :

1) Tundra region	2) Grassland region
3) Taiga region	4) Equatorial region

४७) ग्रहीय वारे.....

पर्यायी उत्तरे :

- 1) उत्तर व दक्षिण गोलार्धात 25° ते 35° अक्षवृत्तांच्या दरम्यान असलेल्या जास्त दाबाकडून कमी दाबाच्या पट्ट्याकडे वाहतात.
2) उत्तर व दक्षिण गोलार्धात आग्नेयेकडून वायव्येकडे वाहतात.

- ३) उत्तर गोलार्धात 35^0 ते 45^0 अक्षवृत्तां दरम्यान असलेल्या जास्त दाबाकडून कमी दाबाच्या पट्ट्याकडे वाहतात.
 4) उत्तर व दक्षिण गोलार्धात 25^0 ते 35^0 अक्षवृत्तांच्या दरम्यान असलेल्या कमी दाबाकडून जास्त दाबाच्या पट्ट्याकडे वाहतात.

47) Planetary winds

Answer Options :

- 1) In the northern and southern hemispheres, they flow from the high pressure between the 25° to 35° axes to the low pressure belt.
- 2) Flows from southeast to northwest in the northern and southern hemispheres.
- 3) In the Northern Hemisphere flow from high pressure between 35° to 45° axes towards low pressure belt.
- 4) In the Northern and Southern Hemispheres flows from low pressure between 25° to 35° axis towards high pressure belt.

४८) पृथ्वीच्या पृष्ठभागापासून वर जाताना साधारणतः तापमान कमी होत जाते. कारण.....

- अ) हवेतील धूलीकण, बाष्प, जडवायू इ. चे प्रमाण भूपृष्ठास लागत जास्त असते.
- ब) वातावरणाच्या वरच्या स्तरात आर्द्रता जास्त असते.
- क) वातावरणाच्या वरच्या स्तरात हवा विरळ असते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ
- 2) फक्त अ व क
- 3) फक्त ब व क
- 4) अ, ब, क

48) The temperature generally decreases as it rises above the surface of the earth. Reason

- A) Dust, vapour, heavy gases etc. in the air is higher than the surface.
- B) Humidity is high in the upper layers of the atmosphere.
- C) Air is sparse in the upper layers of the atmosphere.

Answer Options :

- 1) Only A
- 2) Only A and C
- 3) Only B and C
- 4) A, B, C

४९) पुढीलपैकी योग्य विधान / ने ओळखा.

- अ) विषुववृत्तापासून ध्रुवीय प्रदेशाकडे जाताना जैवविविधतेतील बदल कमी होत जातो.
- ब) भूमध्य सागरी प्रदेश 30^0 ते 40^0 अक्षवृत्तांच्या दरम्यान दोन्ही गोलार्धात खंडांच्या पश्चिम भागात आढळतात.
- क) मोसमी प्रदेश खंडांच्या पश्चिम भागात 45^0 ते 65^0 उत्तर व दक्षिण अक्षवृत्तांदरम्यान आढळतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ योग्य
- 2) अ व ब योग्य
- 3) फक्त क योग्य
- 4) अ, ब, क योग्य

49) Identify the correct statement from the following.

- A) As we move from the equator to the polar region, changes in biodiversity decrease.
- B) The Mediterranean region is found in the western part of the continent in both hemispheres between 30° and 40° axes.
- C) Monsoon regions are found in the western part of the continent between 45° to 65° north and south axes.

Answer Options :

1) A correct	2) A and B correct
3) Only C correct	4) A, B, C correct

५०) समुद्राच्या भरती- ओहोटी बद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या.

अ) पृथ्वीवरील 0° रेखावृत्तावर भरती असल्यास त्याचवेळी त्याच्या विरुद्ध बाजूवरील 180° रेखावृत्तावरही भरती असते.

ब) अमावस्येच्या व पौर्णिमेच्या दिवशी भरती सर्वात मोठी तर अष्टमीच्या दिवशी भरती नेहमीपेक्षा कमी असते.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ, ब योग्य	2) ब, क योग्य
3) फक्त अ योग्य	4) फक्त ब योग्य

50) Consider the following statements about tides.

A) If the tide is on the 0° line of the earth, then the tide is also on the 180° line on the opposite side.

B) Tide is highest on the day of new moon and full moon and less than usual on the day of Ashtami.

Answer Options :

1) A, B correct	2) B, C correct
3) Only A correct	4) Only B correct

५१) २१ मार्च व २२ सप्टेंबर या दिवशी खालीलपैकी कोणत्या अक्षवृत्तावर सर्वात जास्त सौरऊर्जा मिळते?

पर्यायी उत्तरे :

1) 23°	2) 45°	3) 0°	4) 66°

51) Which of the following axis gets maximum solar energy on 21st March and 22nd September ?

Answer Options :

1) 23°	2) 45°	3) 0°	4) 66°

५२) योग्य जोड्या लावा.

अ) वसंत संपात दिन	i) २२ डिसेंबर
ब) उन्हाळा अयन दिन	ii) २३ सप्टेंबर
क) हिवाळा अयन दिन	iii) २१ मार्च
ड) शरद संपात	iv) २१ जून

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	iii	iv	i	ii
2)	iii	i	ii	iv
3)	iii	i	iv	ii
4)	ii	iv	i	iii

52) Match the following pairs.

A) Summer equinox Day	i) 22nd December
B) Summer solstice Day	ii) 23rd September
C) Winter solstice Day	iii) March 21
D) Autummal equinox day	iv) June 21

Answer Options :

	A	B	C	D
1) iii	iv	i	ii	
2) iii	i	ii	iv	
3) iii	i	iv	ii	
4) ii	iv	i	iii	

५३) पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) तापमानातील फरकामुळे महासागरांमध्ये पाण्याचे उर्ध्वगामी तसेच क्षितीज समांतर प्रवाह निर्माण होतात.
 ब) समुद्रकिनारी भागात दिवसाच्या व रात्रीच्या तापमानातील फरक कमी असतो.
 क) खंडांतर्गत भागात तापमानातील फरक जास्त असतो.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ व ब योग्य	2) ब, क योग्य
3) अ, ब, क योग्य	4) अ व क योग्य

53) Consider the following statements.

- A) Temperature differences cause upward and horizontal flow of water in the oceans.
 B) The difference between day and night temperature is less in coastal areas.
 C) Temperature difference in the subcontinent are is higher.

Answer Options :

1) A and B correct	2) B, C correct
3) A, B, C correct	4) A and C correct

५४) खालील विधानांतून योग्य विधाने ओळखा.

- अ) हवेतील एकूण वायुपैकी सर्वाधिक प्रमाणातील वायू स्थितांबरात आढळतात.
 ब) तपांबराच्या खालच्या भागात ओझोन वायू आढळतो.
 क) १६ ऑक्टोबर रोजी जागतिक ओझोन संरक्षण दिन पाळला जातो.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब योग्य	2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य	4) अ, ब, क योग्य

54) Identify the correct statements from the following statements.

- A) Out of the total gases in the air, most of the gases are found in the stratosphere.
 B) Ozone gas is found in the lower part of Troposphere.
 C) October 16 is celebrated as World Ozone Protection Day.

Answer Options :

1) Only A and B are correct	2) Only A and B are correct
3) Only A and C are incorrect	4) A, B, C are incorrect

५५)

- अ) प्राण्यांमध्ये श्वसनासाठी स्वतंत्र अवयव असतात.
ब) वनस्पती खोड व पानांद्वारे श्वसन करतात.
क) प्रकाशसंश्लेषण पद्धतीत O_2 वायू बाहेर टाकला जातो.
वरील विधानांतून योग्य विधाने ओळखा.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब योग्य	2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य	4) अ, ब, क योग्य

55)

- A) Animals have separate organs for respiration.
B) Plants breathe through stems and leaves.
C) O_2 gas is are emitted in photosynthesis method.
Identify the correct statements from the above statements

Answer Options :

1) Only A and B are correct	2) Only A and C are correct
3) Only A and C are correct	4) A, B, C are correct

५६)

- अ) बर्फाचा गोठण व विलयन बिंदू एकाच तापमानावर असतात.
ब) रेयॉन धाग्यास कृत्रिम रेशीम असेही म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ योग्य	2) फक्त ब योग्य
3) अ व ब योग्य	4) अ व ब अयोग्य

56)

- A) Ice freezing and melting points are at the same temperature.
B) Rayon yarn is also called synthetic silk.

Answer Options :

1) Only A correct	2) Only B correct
3) A and B correct	4) A and B Incorrect

५७) योग्य जोड्या जुळवा.

जीवनसत्त्व

- अ) A
ब) K
क) B-1
ड) E

अभावामुळे होणारे रोग

- i) बेरीबेरी
ii) प्रजोत्पादनात अडथळा
iii) झीरोडर्मा
iv) रक्त साकळण्यास अडथळा

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	iii	iv	i	ii
2)	ii	iii	iv	i
3)	i	ii	iii	iv
4)	iii	ii	i	iv

57) Match the right pair.

Vitamin	Deficiency disease
A) A	i) Beriberi
B) K	ii) Obstruction of reproduction
C) B – I	iii) Zeroderma
D) E	iv) Obstruction of blood clotting

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	iii	iv	i	ii
2)	ii	iii	iv	i
3)	i	ii	iii	iv
4)	iii	ii	i	iv

५८) योग्य जोड्या जुळवा.

अन्नपदार्थ	भेसळीचे पदार्थ
अ) आईसक्रीम	i) पपईच्या बिया
ब) लाल तिखट	ii) स्टार्च
क) काळी मिरी	iii) विटेची पूड
ड) दूध	iv) कागदाचा लगदा

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	ii	iv	i	iii
2)	i	iii	iv	ii
3)	ii	iii	i	iv
4)	iv	iii	ii	i

58) Match the correct pairs.

Foodstuffs	Adulterated food
A) Ice cream	i) Papaya seeds
B) Red chili powder	ii) Starch
C) Black pepper	iii) Brick powder
E) Milk	iv) Paper pulp

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	ii	iv	i	iii
2)	i	iii	iv	ii
3)	ii	iii	i	iv
4)	iv	iii	ii	i

५९) खालील विधानांतून योग्य विधाने निवडा.

- अ) पाठीच्या कण्यात 35 हाडे असतात.
ब) कानातील stirrup हे शरीरातील सर्वात मजबूत हाड आहे.
क) शरीरातील सर्वात लांब हाड femur हे आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब योग्य	2) फक्त अ व क योग्य
3) फक्त ब व क योग्य	4) अ, ब, क योग्य

59) Choose the correct statement from the following statements.

- A) There are 35 bones in the spinal cord.
B) The ear stirrup is the strongest bone in the body.
C) The longest bone in the body is the femur.

Answer Options :

1) Only A and B are correct	2) Only A and C are correct
3) Only B and C are correct	4) A, B, C are correct

६०)

Where Imagination Meets Reality...!!

- अ) कार्य व उर्जा यांची एकके समान आहेत.
ब) SI पद्धतीत कार्य व उर्जा ज्यूल या एककात मोजतात.
क) ध्वनीचे सर्व माध्यमांतून प्रसारण होते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब योग्य	2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य	4) वरीलपैकी सर्व योग्य

60)

- A) The units of work and energy are the same.
B) In SI method work and energy are measured in joules.
C) Sound is transmitted through all the mediums.

Answer Options :

1) Only A and B are correct	2) Only C and B are correct
3) Only A and C are correct	4) All of the above are correct

६१) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

अ) सूर्यमालेतील बुध, शुक्र, गुरु या ग्रहांना अंतर्ग्रह असे म्हणतात.

ब) सर्व बाह्यग्रहांचे बर्ही आवरण कवच कठीण असते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ योग्य

2) फक्त ब योग्य

3) अ व ब योग्य

4) अ व ब अयोग्य

61) Choose the right option considering the following statements.

A) The planets Mercury, Venus, Jupiter in the solar system are called interplanetary.

B) The outer shell of all outer planets is hard.

Answer Options :

1) Only A correct

2) Only B correct

3) A and B correct

4) A and B incorrect

६२) खालील विधानांतून योग्य विधाने निवडा.

अ) सूर्यमालेतील सर्वात उंच व लांब पर्वत गुरु या ग्रहावर आहे.

ब) शुक्र हा सूर्यमालेतील सर्वात तप्त ग्रह आहे.

क) बुध हा सूर्यमालेतील सर्वात वेगवान ग्रह आहे.

ड) युरेनस हा ग्रह घर्गळत चालल्यासारख्या भासतो.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व क अयोग्य

2) फक्त ब, क, ड योग्य

3) फक्त क, अ, ड योग्य

4) वरीलपैकी सर्व योग्य

62) Choose the right statement from the following statements.

A) Jupiter has the highest and longest mountain in the solar system.

B) Venus is the hottest planet in the solar system.

C) Mercury is the fastest planet in the solar system

D) The planet Uranus seems to be spinning.

Answer Options :

1) Only A and C are incorrect

2) Only B, C, D are correct

3) Only C, A, D correct

4) All of the above correct

६३) खालील पैकी कोणत्या ग्रहांना उपग्रह नाहीत ?

पर्यायी उत्तरे :

1) बुध व शुक्र

2) गुरु व युरेनस

3) नेपच्यून व मंगळ

4) बुध व गुरु

63) Which of the following planets does not have satellites?

Answer Options :

1) Mercury and Venus

2) Jupiter and Uranus

3) Neptune and Mars

4) Mercury and Jupiter

६४)

- अ) समुद्रसपाटीपासून वर जात असताना वातावरणाचा दाब वाढत जातो.
ब) हवा नेहमी कमी दाबाकडून जास्त दाबाकडे वाहते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ अयोग्य	2) फक्त ब अयोग्य
3) अ व ब अयोग्य	4) अ व ब योग्य

64)

- A) Atmospheric pressure increases as it rises above sea level.
B) Air always flows from low pressure to high pressure.

Answer Options :

1) Only A is incorrect	2) Only B is incorrect
3) A and B are incorrect	4) A and B are correct

६५)

- अ) चिकण मृदेची अन्नद्रव्ये पुरविण्याची क्षमता सर्वात जास्त असते.
ब) टेराकोटा मृदेपासून सजावटीच्या वस्तू बनवल्या जातात.
क) पोयटा मृदा मशागतीसाठी खूप जड असतात.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व क अयोग्य	2) फक्त ब व क अयोग्य
3) फक्त अ व ब अयोग्य	4) अ, ब, क योग्य

65)

- A) The ability of clay soil to supply nutrients is highest.
B) Decorative items are made from terracotta clay.
C) Poita soils are very heavy for cultivation.

Answer Options :

1) Only A and C are incorrect	2) Only B and C are incorrect
3) Only A and B are incorrect	4) A, B, C are correct

६६) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) किटकभक्षी वनस्पती नायट्रोजन संयूगांचा अभाव असणाऱ्या जमिनीत दिसून येतात.
ब) हरितद्रव्य तयार करण्यासाठी मॅग्नेशियम या अन्नद्रव्याची गरज भासते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ योग्य	2) फक्त ब योग्य
3) अ व ब योग्य	4) अ व क अयोग्य

66) Choose the right option considering the following statements.

- A) Insectivorous plants appear in soils lacking nitrogen compounds.
B) Magnesium is required to make chlorophyll.

Answer Options :

1) Only A correct	2) Only B correct
3) A, B correct	4) A, B incorrect

६७) योग्य जोडया जुळवा.

मुलद्रव्य	कार्य
अ) फॉस्फरस	i) चयापचय कार्यासाठी आवश्यक
ब) लोह	ii) संप्रेरक निर्मितीसाठी आवश्यक
क) झिंक	iii) हरितद्रव्य निर्माण करणे.
ड) पोटॅशियम	iv) प्रकाश ऊर्जेचे रासायनिक उर्जेत रुपांतर करणे.

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	ii	iii	iv	i
2)	iii	ii	i	iv
3)	iv	ii	i	iii
4)	iv	iii	ii	i

67) Match the following pairs.

Elements

- A) Phosphorus
- B) Iron
- C) Zinc
- D) Potassium

Functions

- i) Necessary for metabolic function
- ii) Needed for hormone production
- iii) Chlorophyll production.
- iv) Converting light energy into chemical energy

Answer Options :

Where Imagination Meets Reality...!!

1)	ii	iii	iv	i
2)	iii	ii	i	iv
3)	iv	ii	i	iii
4)	iv	iii	ii	i

६८) खालील विधानांचा विचार करा व योग्य उत्तर लिहा.

- अ) वजन हे वस्तूच्या जडत्वाचे गुणात्मक माप आहे.
- ब) वजन ही अदीश राशी आहे.
- क) नैसर्गिकपणे पदार्थात स्थितीबदलास विरोध करण्याची प्रवृत्ती असते त्यास जडत्व असे म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ अयोग्य
- 2) फक्त अ व ब अयोग्य
- 3) फक्त अ, ब, क अयोग्य
- 4) अ, ब, क योग्य

68) Consider the following statements and select the correct answer.

- A) Weight is a qualitative measure of the inertia of an object.
- B) Weight is a scalar quantity.
- C) The natural tendency of matter to resist the change is called inertia.

Answer Options :

- 1) Only A is incorrect
- 2) Only A and B are incorrect
- 3) Only A, B, C are incorrect
- 4) A, B, C correct

६९)

- अ) दिशेचा विचार न करता प्रत्यक्ष पूर्ण केलेल्या मार्गाची लांबी म्हणजेच विस्थापन होय.
ब) विस्थापन ही सदिश राशी आहे.
क) SI पद्धतीत बलाचे एकक न्यूटन असे आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य
4) अ, ब, क योग्य

69)

- A) Displacement is the length of a path completed without regard to direction.
B) Displacement is a vector quantity.
C) Newton is the unit of force in SI method.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct
2) Only A and C are correct
3) Only A and C are correct
4) A, B, C are correct

७०) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) प्राणीपेशीतील रिक्तीका वनस्पती पेशीपेक्षा आकाराने मोठ्या असतात.
ब) प्रथिनांचे योग्य प्रकारे वितरण कण्याचे कार्य गोल्जी पिंडामार्फत केले जाते.
क) तंतुकणिका व लवके ही पेशीतील दुहेरी आवरण असणारी अणू आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य
4) वरीलपैकी सर्व योग्य

70) Choose the correct option considering the following statements.

- A) Vacuums in animal cells are larger in size than the plant cells.
B) Proper distribution of protein is done by Golgi complex.
C) Mitochondria and plastids are the double membrane organelles in a cell.

Answer Options :

- 1) Only A and B correct
2) Only B and C correct
3) Only A and C are correct
4) All of the above are correct

७१)

- अ) अन्न पचनाची सुरुवात जठरापासून सुरु होते व गुदद्वारातून विष्टा बाहेर पडून पचन क्रिया संपते.
ब) लाळेतील टायलिन विकरामुळे अन्नातील स्टार्चचे रुपांतर ग्लुकोज मध्ये होते.
क) जठरात मुख्यतः कर्बोदकांचे विघटन होते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व क अयोग्य
2) फक्त ब व क अयोग्य
3) फक्त अ व ब योग्य
4) अ, ब, क अयोग्य

71)

- A) Digestion starts from the stomach and ends with the excretion of feces from the anus.
B) Tylin depletion in saliva causes conversion of food starch into glucose.

C) Carbohydrates are mainly broken down in the stomach.

Answer Options :

1) Only A and C are incorrect	2) Only B and C are incorrect
3) A, B, C are correct	4) A, B, C are incorrect

७२) मोठ्या आतड्यात खालीलपैकी कोणत्या घटकाचे शोषण मुख्यतः होते ?

पर्यायी उत्तरे :

1) प्रथिने	2) कर्बोदके	3) स्निग्ध पदार्थ	4) पाणी

72) Which of the following components is mainly absorbed in the large intestine?

Answer Options :

1) Protein	2) Carbohydrates	3) Fats	4) Water

७३)

अ) एकूण १२८ मुलद्रव्यांपैकी ९८ मुलद्रव्ये निसर्गात आढळतात.

ब) संयुगांचे गुणधर्म त्यांतील घटक मुलद्रव्यांसारखेच असतात.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ अयोग्य	2) फक्त ब अयोग्य
3) अ व ब अयोग्य	4) अ व ब योग्य

73)

A) Out of 128 elements found in nature, 98 elements are found in nature.

B) The properties of compounds are similar to those of constituent elements.

Answer Options :

1) Only A incorrect	2) Only B incorrect
3) A and B are incorrect	4) A and B are in correct

७४)

अ) कपडे धुण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या साबणात पोटॅशियमचा क्षार असतो.

ब) बॉक्साईट हे मँगनीजचे प्रमुख धातूक आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ योग्य	2) फक्त ब योग्य
3) अ, ब योग्य	4) अ व ब अयोग्य

74)

A) Soap used for washing clothes contains potassium salts.

B) Bauxite is the main ore of manganese.

Answer Options :

1) Only A correct	2) Only B correct
3) A and B correct	4) A and B incorrect

७५) मलेरिया रोगावरील औषध खालीलपैकी कोणत्या वनस्पती पासून तयार केले जाते?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) कडुनिंब 2) अडुळसा 3) सिंकोना 4) दालचिनी

75) Malaria medicine is made from which of the following plants?

Answer Options :

- 1) Neem 2) Adulsa 3) Cincona 4) Cinnamon

७६) अवश्राव्य ध्वनी खालीलपैकी कोणकोणते प्राणी काढू शकतात?

- अ) व्हेल मासे ब) हत्ती क) गेंडा ड) कुत्रा

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, क, ड 2) अ, ब, ड 3) अ, ब, क 4) अ, ब, क, ड

76) Which of the following animals can make inaudible sounds?

- A) Whale fish B) Elephant C) Unicorn E) Dog

Answer Options :

- 1) A, C, D 2) A, B, D 3) A, B, C 4) A, B, C, D

७७) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) दोलकाची लांबी वाढल्यास दोलकाचा दोलनकाल ही वाढतो.
ब) आयाम कमी- अधिक झाला तरी वारंवारता कायम राहते.
क) तारेवरील ताण वाढीवला असता वारंवारता वाढते.

पर्यायी उत्तरे :

Where Imagination Meets Reality...!!

- 1) फक्त अ व ब योग्य 2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य 4) अ, ब, क योग्य

77) Choose the correct option considering the following statements.

- A) As the length of the pendulum increases, so does the oscillation period of the pendulum.
B) The amplitude decreases - the frequency remains the same even if it increases.
C) The frequency increases as the stress on the wire increases.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct 2) Only A and B are correct
3) Only A and C are correct 4) A, B, C are correct

७८)

- अ) सूर्य पृथ्वीभोवती फिरण्याच्या भासमान मार्गास आयनिक वृत्त असे म्हणतात.
ब) भारतीय खगोलशास्त्रज्ञांनी २७ नक्षत्रांची कल्पना मांडली आहे.
क) भारतीयांनी आयनिक वृत्ताचे १२ भाग कल्पिले आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य 2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य 4) अ, ब, क योग्य

78)

- A) The apparent path of the Sun revolving around the earth is called ionic circuit.
B) Indian astronomers have proposed 27 constellations.
C) Indians have imagined 12 parts of ionic circle.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct
2) Only B and C are correct
3) Only A and C are correct
4) A, B, C are correct

७९) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) सूर्य पूर्वेस उगवणे व पश्चिमेस मावळणे यांस सूर्याचे भासमान भ्रमण असे म्हणतात.
ब) चंद्राचा परिवलन व परिभ्रमन कालावधी समान आहे.
क) मंगळ व गुरु ग्रहांदरम्यान लघुग्रहांचा पट्टा असल्याचे दिसते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त ब व क योग्य
4) अ, ब, क योग्य

79) Choose the correct option considering the following statements.

- A) The rising of the sun in the east and setting in the west is called the floating motion of the sun.
B) The period of revolution and rotation of the moon is the same.
C) There seems to be a belt of asteroids between the planets Mars and Jupiter.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct
2) Only A and C are correct
3) Only B and C are correct
4) A, B, C are correct

८०) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) कवकांची पेशीभित्तीका सेल्यूलोज पासून बनलेली असते.
ब) आदीजीव दृश्यकेंद्रकी पेशी आढळणारे एकपेशीय सजीव आहेत.
क) शैवाल पेशीतील हरीतलवकाच्या सहाय्याने प्रकाशसंश्लेषण करतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब योग्य
2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व क योग्य
4) वरीलपैकी सर्व योग्य

80) Choose the correct option considering the following statements.

- A) The cell wall of fungi is made up of cellulose.
B) Protozoa are unicellular organisms found in eukaryotic cells.
C) Algae do photosynthesis with the help of chlorophyll in the cell.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct
2) Only B and C are correct
3) Only A and C are correct
4) All of the above are correct

८१)

- अ) डेंग्यूचा प्रसार अँनाफिलीस डासाच्या मादीमुळे होतो.
ब) हिवातापाचा प्रसार इडीस इजिप्ती या डास प्रजाती मूळे होतो.
क) संसर्गित कुत्रा, माकड, ससा, मांजर इ. चावल्यानंतर रेबीज रोग होतो.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ योग्य	2) फक्त ब योग्य
3) फक्त क योग्य	4) वरीलपैकी सर्व योग्य

81)

- A) Dengue is transmitted by the female Anopheles mosquito.
B) Malaria is spread by the mosquito species Edis Egypt.
C) Infected dog, monkey, rabbit, cat etc. bite causes Rabies.

Answer Options :

1) Only A correct	2) Only B correct
3) Only correct	4) All of the above are correct

८२)

- अ) न्यूटनच्या तत्वावर जहाज, पाणबुड्या यांची रचना केलेली असते.
ब) निरपेक्ष घनतेलाच विशिष्ट गुरुत्व असे म्हणतात.
क) आर्किमिडीज तत्वावर दुधतामापी, आर्द्रतामापी ही उपकरणे आधारित आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब अयोग्य	2) फक्त ब व क अयोग्य
3) फक्त अ व ब अयोग्य	4) वरीलपैकी सर्व अयोग्य

82)

- A) Ships and submarines are built on Newton's principle.
B) Absolute density is called specific gravity.
C) Dairy gauge and humidity gauge are based on Archimedes principle.

Answer Options :

1) Only A and B are incorrect	2) Only B and C are incorrect
3) Only A and C are incorrect	4) All of the above are incorrect

८३)

- अ) विभवांतराचे एकक SI पद्धतीत व्होल्ट हे आहे.
ब) विद्युत प्रवाहाचे एकक SI पद्धतीत कूलोम प्रती सेकंद असे आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ योग्य	2) फक्त ब योग्य
3) अ व ब योग्य	4) अ व ब अयोग्य

83)

- A) Volt is the unit of potential in SI system.
B) The unit of current in SI system is coulombs per second.

Answer Options :

- 1) Only A correct
2) Only B correct
3) A and B are correct
4) A and B are incorrect

८४) खालील विधानांचा विचार करून योग्य पर्याय निवडा.

- अ) थॉमस डाल्टनने अणूच्या आतील ऋण प्रभारीत कणांचा शोध लावला.
ब) जे. जे. थॉमसनने प्लम पुडींग सिद्धांताचा शोध लावला.
क) रुदरफोर्डच्या मते अणूच्या केंद्रभागी धनप्रभारित केंद्रक असते, या भोवती इलेक्ट्रॉन परिभ्रमण करत असतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व क योग्य
2) फक्त ब व क योग्य
3) फक्त अ व ब योग्य
4) वरीलपैकी सर्व योग्य

84) Choose the right option considering the following statements.

- A) Thomas Dalton discovered the charged particles inside the atom.
B) J. J. Thomson invented the plum pudding theory.
C) According to Rutherford, the center of an atom has a positively charged nucleus, around which electrons revolve.

Answer Options :

- 1) Only A and C correct
2) Only B and C correct
3) Only A and B correct
4) All of the above are correct

८५)

- अ) प्रोटॉन व न्यूट्रॉनचे वस्तुमान समान असते.
ब) अणुमधील प्रोटॉन व न्यूट्रॉन यांची एकत्रित संस्था म्हणजे मूलद्रव्याचा अणूअंक होय.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ योग्य
2) फक्त ब योग्य
3) अ व ब योग्य
4) अ व ब अयोग्य

85)

- A) Protons and neutrons have the same mass.
B) The combination of protons and neutrons in an atom is the atomic number of an element.

Answer Options :

- 1) Only A correct
2) Only B correct
3) A and B are correct
4) A and B are incorrect

८६)

- अ) पाणी हे ऑक्सिजन व हायड्रोजन यांचे मिश्रण आहे.
ब) मिश्रणाचे गुणधर्म घटक मूलद्रव्यांपेक्षा भिन्न असतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ योग्य
3) फक्त अ व ब योग्य

- 2) फक्त ब योग्य
4) अ व ब अयोग्य

86)

- A) Water is a mixture of oxygen and hydrogen.
B) The properties of the mixture are different from the constituent elements.

Answer Options :

- 1) Only A correct
3) Only A and B are correct

- 2) Only B correct
4) A and B are incorrect

८७)

- अ) धातु संयुजा इलेक्ट्रॉन स्विकारुन ऋण प्रभारीत आयन निर्माण करतात.
ब) पारा व गॅलियम हे दोन्ही धातू कक्ष तापमानास द्रवरूप असतात.
क) सर्व धातूंची घनता पाण्यापेक्षा जास्त असते. त्यामुळे ते पाण्यात बुडतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व क योग्य
3) फक्त ब व क योग्य

- 2) फक्त अ व ब योग्य
4) अ, ब, क योग्य

87)

- A) Metal forms negatively charged ions by accepting electrons in outermost shell.
B) Mercury and gallium are metals which are liquid at room temperature.
C) The density of all metals is higher than that of water. So they drown.

Answer Options :

- 1) Only A and B are correct
3) Only B and C are correct

- 2) Only A and B are correct
4) A, B, C are correct

८८)

- अ) धातूंची ऑक्साईडे आम्लारीधर्मी असतात.
ब) अधातूंची संयुजा १ ते ४ च्या दरम्यान असते.
क) अधातूमध्ये सामान्यतः कॅटायन निर्मितीची प्रवृत्ती असते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब अयोग्य
3) फक्त अ व क अयोग्य

- 2) फक्त ब व क अयोग्य
4) अ, ब, क अयोग्य

88)

- A) Oxides of metals are basic.
B) Non-metals have valency between 1 and 4.
C) Non-metals generally have a tendency to form cations.

Answer Options :

- 1) Only A and B are incorrect
3) Only A and C are incorrect

- 2) Only B and C are incorrect
4) A, B, C are incorrect

८९) रेखावृत्ते व अक्षवृत्ते यांबद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या.

अ) लगतच्या दोन अक्षवृत्तांमधील अंतर सर्वत्र सारखेच असते.

ब) लगतच्या दोन रेखावृत्तांमधील अंतर सर्वत्र सारखेच असते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ योग्य

2) फक्त ब योग्य

3) अ व ब योग्य

4) अ व ब अयोग्य

89) Consider the following statements about latitudes and longitudes.

A) The distance between two adjacent latitudes is the same everywhere.

B) The distance between two adjacent longitudes is the same everywhere.

Answer Options :

1) Only A correct

2) Only B correct

3) A and B are correct

4) A and B are incorrect

९०) पुढीलपैकी योग्य विधाने विचारात घ्या.

अ) २१ जून व २२ डिसेंबर या दोन्ही दिवशी विषुववृत्तावर सूर्याची किरणे लंबरूप पडतात.

ब) पृथ्वीची संपात स्थिती असताना पृथ्वीवर सर्वत्र दिवस व रात्र सारखेच असतात.

क) जुलै महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात पृथ्वी सूर्यापासून जास्तीत जास्त अंतरावर म्हरजेच अपसूर्य स्थितीत असते.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ, ब योग्य

2) ब, क योग्य

3) अ, ब, क योग्य

4) ब, क, ड योग्य

90) Consider the correct statements from the following .

A) The sun's rays fall perpendicular to the equator on both 21st June and 22nd December.

B) Day and night are the same everywhere on earth when the earth is in a state of eclipse.

C) In the first week of the month of July, the earth is at a maximum distance from the sun.

Answer Options :

1) A, B correct

2) B, C correct

3) A, B, C correct

4) A, C correct

९१) पृथ्वीचा केंद्रभाग कोणत्या नावाने ओळकला जातो?

पर्यायी उत्तरे :

1) सियाल

2) सायमा

3) निफे

4) शिलावरण

91) By what name is the center of the earth known?

Answer Options :

1) Sial

2) Saima

3) Nife

4) Shilavarana

९२) पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) पृथ्वी स्वतःभोवती पूर्वेकडून पश्चिमेकडे फिरते.
 ब) प्रत्येक एक अंश अंतरावरील रेखावृत्तांच्या स्थानिक वेळेत ४ मिनिटांचा फरक पडतो.
 क) ध्रुवांवर एका विषुवदिनाला सूर्योदय तर पुढच्या विषुवदिनाला सूर्यास्त होतो.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त ब अयोग्य
 2) फक्त अ अयोग्य
 3) फक्त क अयोग्य
 4) फक्त ब व क अयोग्य

92) Consider the following statements.

- A) The earth revolves around itself from east to west.
 B) There is a difference of 4 minutes in the local time of each of the distance lines.
 C) Sun rises at the pole on one equinox and sun sets on the next equinox.

Answer Options :

- 1) Only B incorrect
 2) Only A incorrect
 3) Only C is incorrect
 4) Only B and C are incorrect

९३) योग्य जोड्या लावा.

(I)

- अ) कॉनरॅड विलगता
 ब) मोहोरोव्हिसिक विलगता
 क) गटेनबर्ग विलगता

(II)

- i) प्रावरण व माथा यांतील विलगता
 ii) खंडीय कवच व महासागरीय कवच विलगता
 iii) भूकवच व प्रावरण यांतील विलगता

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क
1)	ii	i	iii
2)	iii	ii	i
3)	ii	iii	i
4)	i	ii	iii

Where Imagination Meets Reality...!!

93) Match the following pairs.

(I)

- A) Conrad discontinuity
 B) Mohorovicic discontinuity
 C) Gutenberg discontinuity

(II)

- i) Separation between mantle and core
 ii) Separation of continental shell and ocean shell
 iii) Separation between earth crust and mantle

Answer Options :

	A	B	C
1)	ii	i	iii
2)	iii	ii	i
3)	ii	iii	i
4)	i	ii	iii

९४) पारशी धर्माच्या प्रार्थना स्थळाला काय म्हटले जाते ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) चर्च 2) वेदमंदिर 3) सिनेगॉग 4) अग्यारी

94) What is the place of worship of Parsi religion called?

Answer Options :

- 1) Church 2) Veda Mandir 3) Synagogue 4) Agyari

९५) कल्हणाने खालीलपैकी कोणता ग्रंथ लिहिला ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) रत्नावली 2) नागानंद 3) रजतरंगिणी 4) प्रियदर्शिका

95) Which of the following scriptures was written by Kalhana?

Answer Options :

- 1) Ratnavali 2) Nagananda 3) Rajatarangini 4) Priyadarshika

९६) इ.स. १९२२ मध्ये स्थापन झालेल्या स्वराज्य पक्षात खालीलपैकी कोणकोणत्या नेत्यांचा समावेश होता ?

- अ) न.चि.केळकर ब) लाला लजपतराय क) दादाभाई नौरोजी
ड) मदनमोहन मालवीय इ) लोकमान्य टिळक

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त क व ड 2) अ, ब, क, ड
3) अ, ब, ड 4) फक्त ब व क

96) Which of the following leaders were involved in the Swarajya Party formed in 1922?

- A) N.C. Kelkar b) Lala Lajpatrai c) Dadabhai Naoroji
d) Madan Mohan Malviya e) Lokmanya Tilak

Answer Options :

- 1) Only C and D 2) A, B, C, D
3) A, B, D 4) Only B and C

९७) पृथ्वीच्या अंतरंगाबद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) पृथ्वीचे खंडीय कवच हे सिलिका व अल्युमिनिअम या मूलद्रव्यांनी बनलेले आहे.
ब) पृथ्वीचे महासागरीय कवच हे सिलिका व मॅग्नेशियम या मूलद्रव्यांनी बनलेले आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ व ब योग्य 2) फक्त अ योग्य 3) फक्त ब योग्य 4) अ व ब अयोग्य

97) Consider the following statements about the interior of the earth.

- A) Earth's continental shell is made up of elements silica and aluminum.
B) Earth's oceanic crust is made up of elements silica and magnesium.

Answer Options:

- 1) A and B are correct 2) Only A is correct
3) Only B is correct 4) A and B are not correct

९८) रुपांतरित खडकांसंदर्भात योग्य विधाने ओळखा.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) रुपांतरित खडक हे फक्त अग्निजन्य खडकापासून तयार होतात.
- 2) रुपांतरित खडकात काही प्रमाणात जीवाश्म आढळतात.
- 3) रुपांतरित खडक हे मूळ खडकावर पडणाऱ्या दाबामुळे तयार होतात.
- 4) यापैकी नाही.

98) Identify the correct statements regarding metamorphic rocks.

Answer Options :

- 1) Metamorphic rocks are formed only from igneous rocks.
- 2) Some fossils are found in metamorphic rocks.
- 3) Metamorphic rocks are formed by the pressure exerted on the original rock.
- 4) None of these.

९९) वनस्पतींच्या पोषणासंदर्भात योग्य विधान ओळखा.

- अ) वनस्पती प्रकाश ऊर्जेचे रासायनिक उर्जेत रुपांतरण करतात.
- ब) जलवाहिन्या मुळांकडून क्षार वनस्पतींच्या सर्व भागांकडे पोहोचवतात.
- क) रसवाहिन्या प्रकाशसंश्लेषणातून पानांमध्ये तयार झालेले अन्न वनस्पतींच्या इतर भागांकडे पाठवतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ व क योग्य
- 2) ब व क योग्य
- 3) अ व ब योग्य
- 4) सर्व योग्य

99) Identify the correct statement regarding plant nutrition.

- A) Plant converts light energy into chemical energy.
- B) Xylem carry salts from the roots to all parts of the plant.
- C) Phloem carry the photosynthetic food produced in the leaves to other parts of the plant.

Answer Options :

- 1) A and C correct
- 2) B and C correct
- 3) A and B correct
- 4) All of the above correct

१००) विद्युतप्रभाराला धनप्रभार (+) व ऋणप्रभार (-) ही नावे पुढीलपैकी कोणत्या शास्त्रज्ञाने दिली?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) न्यूटन
- 2) अलेक्झांडर ग्रॅहॅम बेल
- 3) फॅरेडे
- 4) बेजांमिन फ्रॅंकलिन

100) Which of the following scientists gave the names of electricity charge (+) and negative charge (-) ?

Answer Options :

- 1) Newton
- 2) Alexander Graham Bell
- 3) Faraday
- 4) Benjamin Franklin

सूचना –(पृष्ठ १ वरुन पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे.प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे,असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “ परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवागणी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

1) स्वामी दयानंद सरस्वती	2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
3) राजा राममोहन रॉय	4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे.त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र.२०१ समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **झाकारिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे,पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK